

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek slovenskega obrtništva

„Obrtni Vestnik“
izhaja
mesečno dvakrat, in sicer:
vsakega 1. in 15. v mesecu
ter stane celoletno Din 40.—
polletno Din 20.—
posamezna šte. Din 2.—

Oficijelno glasilo „Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani“
in „Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru“ ter
slovenskih obrtnih društev v Sloveniji.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. — Rokopisi se ne vračajo.
Ponatiski dovoljeni le z navedbo vira.

Uredništvo in upravništvo: Ljubljana, Dunajska cesta št. 20.

Cene inseratom:

	Din	P
Pri 1 × objavi 1/4 str.	600	—
„ „ „ 1/2 „	300	—
„ „ „ 1/4 „	150	—
„ „ „ 1/8 „	75	—
„ „ „ 1/16 „	37	50

IX. letnik.

V Ljubljani, dne 1. maja 1926.

Štev. 9.

Vse one cenjene naročnike, katerim smo poslali položnice, vljudno prosimo, da nam nakažejo polletno ali celoletno naročnino. Uprava ima obveznosti, katere mora poravnati. Zato prosimo vse cenjene naročnike, da store svojo dolžnost in naročnino takoj poravnajo.

UPRAVA.

Obrtniki!

Od časa do časa se zberemo na večjih zborovanjih, da se pogovorimo o naših težnjah, da se spoznamo med seboj, da budimo v naših vrstah stanovsko zavest in se potem v bratski solidarnosti razidemo in z osveženimi močmi nadaljujemo težko delo za probudo našega stanu.

Naši očetje so se zbirali na taborih in ti tabori so bili takrat žarišča, iz katerih se je polagoma širilo narodno prebujenje.

Mi pa smo svobodni! Ni se nam treba boriti zoper sovražnike, ki bi hoteli uničiti naš rod. Mi se zbiramo, da ojačimo naše vrste in da dvignemo naš stan; ne zbiramo se, da se branimo, temveč da si ustvarjamo pot k napredku. Mi gremo naprej in moramo naprej preko zaprek in bojov, dokler ne bo naš stan v gospodarskem in javnem življenju uvaževan in spoštovan.

Tarejo nas davčna bremena, preživljamo hudo gospodarsko krizo, toda ne smemo kloniti k tlom! Kdor obupava, ta je premagan!

Še tesneje se moramo združiti. Zato sklicujejo obrtne organizacije naše Gorenjske obrtniški tabor, na katerem ne sme manjkati nobenega gorenjskega obrtnika.

Obrtno društvo na Jesenicah bo priredilo
v nedeljo dne 9. maja 1926.

izlet svojega članstva ob soudeležbi vseh obrtnih organizacij radovljanskega sreza v Ljubno.

Ta prvi večji obrtniški izlet se bo vršil po naslednjem sporedu:

1. Ob 12. uri popoldne sestanek zastopnikov obrtnih organizacij;
2. ob 1 uri sprejem gostov, došlih z ljubljanskim vlakom, na kolodvoru v Otočah z godbo;
3. ob 3. uri otvoritev zborovanja;
4. pozdrav obrtništva po starosti gosp. Engelbertu Franchettiju;

5. poročilo zastopnika Zbornice za trgovino, obrt in industrijo;

6. poročilo zastopnika iz Celja;

7. slučajnosti.

Vabijo se vse obrtniške organizacije Gorenjske, da se v čim večjem številu pridružijo, da čim sijajnejše manifestiramo za naš zatirani obrtni stan.

Vabijo se tudi tovariši iz drugih krajev, da se pridružijo naši manifestaciji.

Na svidenje 9. maja v Ljubnem!

Obrtno društvo na Jesenicah.

Za povzdigo krojaške stroke.

(Govor zadružnega načelnika g. Ivana Kersničiča na zadružnem zboru zadruge krojačev, krojačic in sorodnih obrtov v Ljubljani dne 25. aprila 1926.)

Cenjeni zadružniki! Sestali smo se danes po skrbi polnem letu, ki krojaški stroki ni doprineslo zaželjenih uspehov. Gospodarska kriza, ki se uveljavlja v vseh panogah našega gospodarskega življenja, je posebno trdo potisnila ob steno krojaško stroko. Denar dobiva vedno večjo veljavo in vsak omejuje svoje potrebe, kolikor pač more. Na eni strani varčevanje, na drugi strani pa trgovina z narejenimi oblekami ogrožata, odnosno otežujeta naš položaj. O trgovini z oblekami, ki je naš največji konkurent, hočem na današnjem zboru spregovoriti par besed.

V zadnjih 30 letih se je trgovina z narejenimi oblekami po mestih in po deželi tako razširila, da je krojaški stroki, ki izdeluje obleke po meri, stavljen vedno ožji delokrog. Konkurenčni boj se vedno bolj ostri in primerjanje razmer pred 30 leti z razmerami v povojni dobi nam vsiljuje usodepolno vprašanje, koliko časa bo krojaški obrt mogel še vzdržati boj za eksistenco z neenakimi sredstvi kapitalistične industrije.

Carinska zaščita sicer brani inozemski konfekciji na naš trg, a ravno ta zaščita je tudi pospešila razvoj domače konfekcije v taki meri, da resno ogroža krojaštvo. Večkrat se prav resno vprašujem, ali ima pri takih razmerah naš stan sploh še kako bodočnost, ali pa je obsojen na tlako kapitalizmu?

Enaka skrb nas tare vse. Tare mojstra, ki se je izučil pred 30 leti in ki po stari metodi izdeluje najskrbnejše najboljše in najfinejša dela, kakor mlajše tovariše, ki spričo strojne tehnike in drugih pripo-

močkov niso imeli prilike, da se zadostno izobrazijo v vseh panogah krojaške stroke. Skrbe nas pa tudi pomočniki in vajenci vojne in povojne dobe, katerim manjkajo največkrat temeljni pojmi za solidno in dobro delo, ki ne znajo sami napraviti vzorca za krojenje in tudi ne samostojno izvršiti priprav za izdelovanje oblek.

Obstoj naše stroke moramo pravočasno zaguarati. To zaguaranje obstoji v tem, da se v strokovnem oziru čim bolj izpopolnjujemo in v ta namen čim bolj omejimo število naših vajencev. Naša rokodelska stroka nima prav nikakega povoda, da bi vzgajala naraščaj konfekciji, svoji največji konkurentinji. Kot predsednik komisije za pomagalske preizkušnje sem imel priliko opazovati, da večina vajencev ne doseže v polnem obsegu svojega učnega cilja. Pri vajenkah je to nekoliko boljše, a tudi pri njih se vidi, da jih večina ni na višku. Kaj postane iz takega naraščaja? Vajenci, ki niso na višku, se kot pomočniki porazgube po konfekcijskih delavnicah, vajenke pa prično, namesto da bi se po učni dobi izpopolnjevale, hoditi šivat po hišah in delajo s tem damskemu krojaštvu občutno konkurenco.

Prelomiti moramo z načelom, da je za krojača vsak dober, ki drugje noče storiti dobrega. Strašilo otrok, če se ne boš učil, boš šel pa za krojača ali čevljarja, nima več življenske upravičenosti. Borba za življenski obstanek je v krojaški stroki pri razmerah, v kakršnih smo in v kakršne še vedno bolj gremo, vedno težavnejša. Zato moramo izbirati med vajenci, katere imamo na razpolago. Sprejemali naj bi se samo duševno in telesno popolnoma razviti dečki in deklice s primerno šolsko izobrazbo. Vajenec mora imeti tudi veselje do krojaške stroke, ako hočemo, da postane kdaj res spreten pomočnik in dober mojster.

V naši zadrugi opažam, da se število vajencev in vajenk sumljivo množi. Prepričan sem, da ima marsikateri mojster in mojsterca več vajencev, odnosno vajenk, nego jih more v svoji delavnici pravilno izučiti. Zato Vam priporočam, da ne ustvarjate s preobilico vajenštva obrtniškega proletarijata, ki služi po prestani učni dobi naši konkurenci. Noben mojster naj bi ne zaposloval v svoji delavnici več vajencev nego jih more strokovno izobraziti. Naša pravila izrecno poudarjajo, da noben mojster ne sme imeti tolikega števila vajencev, da bi mu ne bilo mogoče izpolnjevati svoje postavne dolžnosti glede strokovne izobrazbe.

Bodočnost naše stroke obstoji edino v kvalitetenem, to je v prvovrstnem delu in v vzgoji zelo dobrih vajencev in pomočnikov. Naša stroka ima bodočnost, ampak samo za tistega, ki ima in bo imel toliko strokovne izobrazbe, da bo mogel uspešno postaviti se v bran konkurenci vsaj s prvovrstnim delom. Konfekcija se je že pričela in se bo še bolj pobijala s konkurenčnimi cenami. Glede cene ne moremo korakati vstric s konfekcijo. Edino sredstvo proti tej konkurenci je kvalitetno delo, ker bodo naši odjemalci in tudi drugi konzumenti sčasoma morali vendar uvideti, da so pri nas bolje postreženi.

V tem leži naša rešitev. Hotel sem Vam danes to povedati, kar mi leži že dolgo na srcu. Skrbimo za naš naraščaj, da bo res dober, da se bo sramoval površnega konfekcijskega dela, da si vzgojimo kader prvovrstnih pomočnikov in premagali bomo težave, ki nas sedaj plašijo pred bodočnostjo.

Obrtniška Samopomoč.

Kakor smo že poročali, je sklenila Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani na svojem zadnjem občnem zboru ustanoviti «Obrtniško samopomoč», ki bo imela namen, nuditi svojcem umrlih članov podporo.

Zveza je razposlala te dni na vse zadruge in obrtna društva v ljubljanski oblasti nabiralne pole s pozivom, da pričnejo takoj z nabiranjem članov. **Poslovati bo pričela samopomoč s 1. julijem t. l.** Radi tega je jako važno, da se vsak obrtnik takoj prijavi pri svoji zadrugi ali pa pri obrtnem društvu, v katerem je včlanjen, kajti čim več članov bo imela «Samopomoč» s 1. julijem t. l., tem večja bo podpora svojcem člana, ki bi po tem roku umrl. Zato s pristopom ne odlašajte!

Pristopi lahko vsak samostojen obrtnik, njegova žena in njegovi starši ter otroci nad 18 let starosti. Do 31. decembra 1926. pristopi kot član lahko vsak brez ozira na starost, od 1. januarja 1927. naprej pa le do 45. leta starosti. Oni, ki so stari nad 45 let, naj torej ne zamudijo prilike, da se okoristijo s to važno socialno ustanovo.

Obrtniki, ki ne pripadajo nobeni zadrugi, se lahko prijavijo kot člani naravnost pri Zvezi obrtnih zadrug v Ljubljani; prijavijo pa se naravnost pri Zvezi lahko tudi drugi obrtniki, ki so pripadniki kake zadruge.

Vsak član plača **pri pristopu** vpisnino, ki znaša 10 Din in prispevek za upravne stroške 10 Din ter za prva dva smrtna primera po 5 Din, skupno torej 30 Din. Ta vsota se plača pri pristopu. Kot član pa plača vsakdo **po 5 Din samo takrat, kadar kak član «Samopomoči» umrje in enkrat na leto 10 Din za upravne stroške.** Redne mesečne članarine torej ni nobene, kar omogoča tudi vsakemu malemu obrtniku, da pristopi kot član.

Kolikokrat se dogodi, da s smrtjo kakega družinskega člana potrka na vrata beda in pomanjkanje. Vsi vemo, da položaj obrtnika danes ni tak, da bi mogel kaj prihraniti. Obrtnik umrje in zapusti svojo družino brez sredstev. Kako prav bi prišla takrat hitra pomoč, ki bi obvarovala družino pred gmotnimi skrbmi.

Če se bo naše obrtništvo prav zavedalo te važne ustanove in bo pristopilo kot član k «Samopomoči», kar je radi nizkih prispevkov vsakomur mogoče, tedaj bo pomoč v primeru smrti izdatna.

Zveza obrtnih zadrug pozivlja radi tega vse obrtništvo, da se oklene te socialne ustanove in se brez odlašanja priglasi kot član «Samopomoči» pri svoji zadrugi, obrtnem društvu ali pa pri Zvezi obrtnih zadrug v Ljubljani. Čim več nas bo, tem koristnejša bo «Samopomoč»!

Prيرهanje zasebnih tečajev za prikrojevanje.

Med obrtništvo so se začele oglašati pritožbe proti poslovanju nekaterih zasebnih prikrojevalnih tečajev, češ, da svoje načeloma jako koristne in hvalevredne naloge ne vrše tako, kakor bi bilo v interesu strokovnega povzdiga oblačilne stroke. Zadržana krojačev, krojačic itd. v Ljubljani je zato sprožila vprašanje preureditve teh zasebnih tečajev tako, da bi res ustrezali svojemu namenu in da se zagotovi čim popolnejši strokovni pouk. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani je na predlog

te zadrage in po zaslišanju drugih krojaških zadrug opozorila velika župana v Ljubljani in Mariboru na nedostatke v tem pogledu, posebno pa na nepopolnost tozadevnih predpisov ter jima stavila naslednje predloge:

1.) Uvede naj se pri podeljevanju koncesij za zasebne priprojevalne tečaje praksa, da se bodo glede strokovne usposobljenosti stavili na prošilce strogi pogoji tako glede splošne kakor glede strokovne teoretične in praktične izobrazbe; o tem, ali prošilec ustreza navedenim pogojem, naj bi se zaslišala zbornica;

2.) predpiše naj se, da se morajo vršiti tečaji za obrtnike in obrtniški naraščaj ločeno od tečajev za gospodinjske namene;

3.) vrši naj se potom podrejenih oblasti nadzorstvo nad koncesijoniranimi priprojevalnimi tečaji ter predpiše, da koncesijonar predloži v odobritev učni načrt. Čim bi se dognalo, da se v tečaju ne poučuje po odobrenem načrtu in da se frekventanti le materialno izkoriščajo, ne da bi se jim nudil primeren strokovni pouk, naj se koncesija odvzame.

Na to vlogo zbornice je odgovoril veliki župan ljubljanske oblasti, da se je uvedla praksa, da mora vsak prošilec položiti izpit glede zmožnosti za pouk v priprojevanju pri komisiji, sestavljeni pri Uradu za pospeševanje obrta v Ljubljani. V bodoče se bo zaslišala v vsakem primeru tudi Zbornica za trgovino, obrt in industrijo ter se bo vršilo nadzorstvo nad priprojevalnimi tečaji.

Kakor izvemo, je pravkar prejela zbornica še naknaden dopis ljubljanskega velikega župana, ki pravi, da se bo postopalo sledeče:

Razen splošnih pogojev mora prošilec:

1.) dokazati popolno usposobljenost za obrtnega mojstra (krojača ali čevljarja);

2.) izkazati tudi prakso v samostojnem izvrševanju svojega obrta;

3.) dokazati specijelno izobrazbo v stroki glede krojnega risanja, jemanja mere oseb, tudi glede didaktičnega in metodičnega postopanja pri pouku;

4.) dokazati, da je obiskoval vsaj en tečaj Urada za pospeševanje obrti iz stroke;

5.) se podvreci posebnemu izpitu pred izpraševalno komisijo.

Nadzorstvo nad sedaj obstoječimi in nanovo ustanovljenimi učilišči se bo izvršilo po Uradu za pospeševanje obrti, pri katerem se mora prijaviti vsaka prireditev tečaja in obenem priložiti učni program za tečaj.

Opozarjamo naše obrtništvo na ta odlok, ki nam obeta, da bodo priprojevalni tečaji pri nas končno vendarle tako poslovali, da bo v korist strokovnemu povzdigu obrta oblačilne stroke in da ne bo več povoda za pritožbe, kakršne so se do sedaj mnogokrat čule.

Širjenje valov brezžične telegrafije.

(Posnetek predavanja prof. dr. J. Zenneka v dunajskem elektrotehničnem društvu v marcu 1925. po «E.-T. Z.», št. 31/32, 1925.)

Ako zasadimo na zemeljski površini navpično anteno ter jo nasičujemo z visokofrekventnimi izmeničnimi tokovi, nastane v okolju antene elektromagnetično polje. Magnetične silnice tega polja so horizontalni krogi, katerih os je antena.

Brzina, s katero silnice odhajajo, je približno hitrost luči. Pot, katero preidejo silnice tekom ene periode izmeničnega toka, zovemo dolžino vala ter jo beležimo z značko λ . Ta dolžina je, kakor znano, s frekvenco f in brzino razprostiranja c v razmerju: $\lambda = c/f$; kolikor višja je tedaj frekvenca, toliko krajša je valovna dolžina in obratno. Da si je mogoče predstavljati to razmerje, bodi navedeno, da odgovarja valovni dolžini 10.000 m frekvenca 30.000 na sekundo, valovni dolžini 1000 m frekvenca 300.000 na sekundo in valovni dolžini 100 m frekvenca 3.000.000 na sekundo.

Tudi je znano, da vsebuje vsako električno in magnetično polje gotovo zalogo eneržije. Ako se torej od antene elektromagnetično polje ali elektromagnetični val odloči, je to širjenje električne eneržije od antene; ta pojav imenujemo: antena izžareva energijo!

Fizik Poynting pravi, da je smer izžarevanja eneržije navpična smeri električnih in magnetičnih silnic. Ker je vzhajanje antene središče horizontalnih krogov magnetičnih silnic, sledi, da se eneržija v večji oddaljenosti od antene skoro radialno izžareva (podoba 1).

S tem je do malega povedano vse, kar naj radioamater, ki sprejema z brezžično postajo v malem področju, zna.

Pod. 1.

Za poročila na velike daljave nastane vprašanje, kako hodijo valovi v veledaljvah. Pred 25 leti bi se mu na to odgovorilo, da se elektromagnetični valovi natanko tako razprostirajo kakor svetlobni valovi. Ali kaj sledi iz tega? Predstavimo si na zemeljski površini postavljeno anteno! Ako se elektromagnetični valovi s hitrostjo in po načinu luči razširjajo, je jasno, da se le onega dela zemeljske površine dotaknejo, katerega obrobja tangenta, katero potegnemo od vrha antene na zemeljsko oblo.

Na ta način bi bilo mogoče samo tako daleč telegrafirati, kolikor daleč bi anteno videli. Nastane tu zahteva, da je treba postaviti anteno na vzvišen prostor, enako kot se postavi luč na vzvišen prostor, da se jo daleč vidi.

Pred 25 leti so zvezali Helgoland brezžično s kontinentom ter postavili v ta namen anteno na visok plato; zveza je bila jako zadovoljiva. Iz znanstvenih oziror so nato poskusili električne valove sprejemati na daljavo, ki je bila daleč pod horizontalom antene; tudi to sprejemanje je bilo še uporabljivo. Dokaz torej, da so valovi morali tudi tja prodreti z zadostno jakostjo. Da se preišče, ako izgube valovi pod horizontalom antene posebno hitro jakost eneržije, so se vršili v novejšem času poskusi s 15 m dolgimi valovi. Pri teh kratkih valovih pa ni bilo opazati pričakovanega. Domneva, da se valovi brezžične telegrafije razprostirajo na način svetlobnih valov, je gotovo nepravilna.

(Nadaljevanje sledi.)

Kaj sme izdelovati kovač, odnosno ključavničar?

Neki kovaški mojster je bil ovaden in kaznovan, ker je popravil stiskalnico za seno. Radi priziva proti tej kazni je stvar šla k drugi instanci, ki je zaslišala in zahtevala mnenje Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. Ta je na podlagi sklepa seje

obrnega odseka izjavila, da je bil kovaški mojster upravičen izvršiti popravilo stiskalnice za seno.

V naslednjem podajamo vsebino dotične izjave, ki je načelne važnosti zato, ker v splošnem obravnava vprašanje, kaj spada predvsem v delokrog kovača in kaj v delokrog ključavničarja. Zbornica pravi:

Kakor je razvidno iz spisov gospoda velikega župana, je popravil kovač J. P. štiri velike verige na stiskalnici za seno. V ta namen je skoval in zvaril več velikih členov, napravil nove, pol metra dolge vijake, pri čemer je skoval posamezne dele (kapico in vijake) in te nato zvaril. Skoval in zvaril je razen tega veliko dvigalo.

Z izdelovanjem stiskalnic za seno se pečajo navadno le tovarne, ki pri tem uporabljajo predvsem kovače, ključavničarje in mehanike. Rokodelski obrtniki teh strok prihajajo v poštev pretežno le za popravila. Da uporabljajo tovarne za izdelavo stiskalnic različne vrste kovinarskih obrtnikov, pa je znamenje, da tudi pri popravilih prihajajo v poštev različni kovinarji, a ne le ena stroka sama.

Ni dvoma, da so pri izdelovanju strojev v ožjem pomenu besede (tovarniški stroji, stroji za obrtne delavnice) udeleženi v pretežnem obsegu ključavničarji, in sicer strojni ključavničarji. Vendar stiskalnice za slamo skoraj ni več šteti med take stroje, temveč spada že v kategorijo poljedelskih strojev. Pri teh strojih pa prevladuje kovaško delo.

Važno je za ta primer ugotoviti, katera dela spadajo splošno v kovaško, odnosno v ključavničarsko stroko. V kovaško stroko spada predvsem prvotno obdelovanje kovin, zlasti sirovejša (groba) dela. Najvažnejša dela so: kovanje, varenje, kaljenje, zakovanje, upogibanje kovin in podobno. Obdelava kovin se vrši pri kovaškem delu pretežno v toplen stanju. V ključavničarsko stroko pa spada zlasti izgotavljanje in popraviljanje ključavnic, okovja, finejših kovinskih izdelkov in strojnih delov. Obdelava kovin, kakor rezanje, spajanje kovin z zaklepnicami (Kaltnieten), vrtanje ter zlasti piljenje in brušenje, se vrši v ključavničarski stroki pretežno v mrzlem stanju. V ključavničarsko stroko spada tudi spajanje kovin (Hart- und Weichlöten) ter dokončevalna dela vseh vrst. Ključavničarji se poslužujejo v precej večji meri strojev, dočim delajo kovači pretežno brez strojev. Varenje, v glavnem opravilo kovačev, je prešlo tudi v ključavničarstvo, odkar se je ta kovinarska stroka začela posluževati modernega avtogenskega varenja in rezanja.

Ako se torej vpošteva, kdo izdeluje nove stiskalnice za seno, kakšno je bilo delo, katero je izvršil kaznovani kovaški mojster in kakšna so v glavnem kovaška, odnosno ključavničarska dela, potem moramo priti do zaključka, da je bil kovač upravičen izvršiti uvodoma opisano popravilo stiskalnice za seno.

K temu pripominja zbornica, da zastopa v bistvu enako stališče Splošna zveza obrtnih zadrug v Mariboru, Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani, Urad za pospeševanje obrta v Ljubljani, Zadruga kovinarjev v Ljubljani, Obrtna zadruga kovačev v Celju. Obrtna zadruga kovinarjev v Celju. Tehniška srednja šola v Ljubljani se končno ni mogla izjaviti, pač pa od ravnateljstva zaslišani strokovni učitelj za kovinarstvo izjavlja, da bi spadalo opisano popravilo v kovaško stroko, ako je kovač vrezal ovoje na vijake in v matice na roko z orodjem in ne s strojem.

Zadruga ključavničarjev v Ljubljani je mnenja, da spadajo vsi stroji in dvigala, torej tudi popravila, v ključavničarstvo, ne odreka pa kovačem pravice do varenja posameznih členov ali do izdelave novih členov za verige.

Dobave.

Nabava nahrbtnikov in izdelava pisemskih torb. Direkcija pošte in telegrafa v Ljubljani razpisuje na osnovi členov 86. do 98. zakona o državnem računovodstvu ofertno licitacijo za dobavo 100 nahrbtnikov za prenašanje pošte in 10 pisemskih dostavnih torb, za katere dá direkcija potrebno novo okovje sama na razpolago. Licitacija se vrši 25. maja t. l. na Sv. Jakoba trgu v sobi št. 42, I. nadstropje. Pogoji so na vpogled pri ekonomskem odseku (soba št. 43) direkcije. Dražitelji morajo predložiti 5%no (inozemci 10%no) kavejijo pri pomožnem uradu direkcije pošte in telegrafa v Ljubljani najkasneje do 10. ure na dan licitacije.

Oddaja raznih del pri postavljanju zgradbe za električno centralo v Subotici. Dne 15. maja t. l. se oddajo pri direkciji državnih železnic v Subotici razna dela pri postavljanju zgradbe za električno centralo v Subotici. Natančnejši podatki so na vpogled v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Razno.

S seje obrtnega odseka Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. Dne 21. m. m. se je vršila seja obrtnega odseka Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. Obrnavale so se razne dispanzne prošnje in važnejše obrtnopravne zadeve, vprašanje izvedbe zakona o Državni obrtni banki, vprašanje vnanjih oznamenil na obratovaliških ter raznoterosti. V razpravi so bile sledeče dispanzne in koncesijske prošnje: M. Adlešič iz Vrhoveca za sodarstvo (priporočilno), M. Rasteiger iz Slovenske Bistrice za mesarstvo (priporočilno), Rudolf Cepot s Pristave za podkovstvo (se zahteva preizkušnja), A. Maček iz Zadobrave, Koman iz Ponove vasi in J. Mali iz Loke za omejeno tesarsko koncesijo, odnosno za razširjenje, F. Stojc z Iga in A. Černič iz Dravelj za razširjenje omejene zidarske koncesije ter F. Bačnik iz Most za omejeno kamenoseško koncesijo (odbito), J. Arhar s Sv. Petra hriba za čevljarstvo (priporočilno), J. Brenčič iz Hotečevca za podkovstvo (priporočilno), F. Skuhala iz Peršeincev za čevljarstvo (priporočilno), A. Malgaj iz Šiške za ličarstvo (odbito), I. Skrajnar iz Ljutomera za slaščičarstvo (priporočilno), R. Ravnikar iz Njivic za kovaštvo (priporočilno), M. Kozirnik iz Šiške za ključavničarstvo (priporočilno), I. Šimene iz Gribelj za sodarstvo (odbito), L. Šuštaršič iz Ljubljane za vozovno ličarstvo (priporoč.) in J. Cvikel iz Šmarjete za mizarstvo (odbito). — Načelne izjave je odsek podal o delokrogu prostega obrta stavbnih podjetnikov, o izvrševanju tapetništva s strani podeželskih sedlarjev, o izdelovanju ladijskih podov, o pravicah pekov do izdelovanja keksov, o priključitvi vozniških ličarjev zadrugam, v katerih so včlanjeni ličarji sploh, o protestu podeželskih obrtnikov proti včlanjenju v pokrajinskih zadrugah, posebno v sedlarski in tapetniški, o poostitvi dokaza usposobljenosti za damsko krojaštvo, o prestopkih mizarjev v pogledu izvrševanja pleskarskih del in o vprašanju, da-li spada avtografski valjni aparat med take razmnoževalne (tiskarske) aparate, katerih ni treba prijavljati policijskemu oblastvu, odnosno za katere ni treba tiskarske koncesije. — Med raznoterostmi je stavil g. Jakob Z a d r a v e c iz Središča predlog glede

ličenja sob pri Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev, glede uvažanja obrtnih izdelkov iz inozemstva za državo, kar povzroča našemu obrtniku občutno škodo, glede povračila 20% nega odtegljaja pri zamenjavi kron za dinarje in glede realizacije avstrijskih predvojnih rent. — O važnejših stvareh, ki so se obravnavale na tej seji, bomo poročali v bodočih številkah.

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani z ozirom na sedanjo stavbeno sezijo opozarja vse naročitelje zgradb, da so v zmislu § 40. zakona o zavarovanju delavcev z dne 14. maja 1922. (glej Uradni list št. 169 iz l. 1922.) solidarni plačniki za vse one zavarovalne prispevke, ki jih urad predpiše njihovem stavbeniku za delavce, zaposlene pri dotični zgradbi. Vsled tega je v lastnem interesu naročiteljev zgradb, da pri končnem obračunu zahtevajo od svojega stavbenika potrdilo Okrožnega urada za zavarovanje delavcev, da ima vse predpisane prispevke plačane. Za primer neizterljivosti prispevkov od stavbenika je namreč urad dolžan iste izterjati v zmislu gori navedenega zakonitega določila od naročitelja zgradbe.

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani ponovno opozarja vse delodajalce, da izročajo denar le proti pravilno izstavljenemu potrdilu in samo onim inkasantom, ki se izkažejo z uradnim pooblastilom, da so upravičeni za urad sprejemati denar.

Zadruga urarjev, zlatarjev, optikov in pasarjev v Ljubljani obvešča svoje člane: 1.) Na ovadbo zadruge je bilo več oseb na Jesenicah in okolici od sreskega poglavarja v Radovljici kaznovanih zaradi neupravičenega izvrševanja urarskega obrta, proti nekaterim pa še teče kazensko postopanje. Da se šušmarstvo popolnoma zatre, se člani zadruge naprošajo, da naznanijo načelstvu vsako osebo, ki bi neupravičeno izvrševala kak obrt, ki spada v delokrog naše zadruge. Ime ovaditelja se bo držalo strogo tajno. 2.) Pomagalska preizkušnja za vajence, ki so dovršili učno dobo, se bo vršila pri zadrugi v drugi polovici meseca maja t. l. Svojeručno pisane prošnje vajencev je poslati združnemu načelstvu do 10. maja t. l. Prošnjam je priložiti učno izpričevalo in izpričevalo, da je prosilec redno obiskoval obrtnonadaljevalno šolo tekom učne dobe. 3.) Tvrdba Pauschin, zaloga stekla v Ljubljani, Wolfova ulica, je obvestila zadruge, da je znižala cenik šipice za ure na najnižjo ceno, in sicer: Kristalna stekla, 427, tucat po 6 Din; kristalna stekla 427—518, tucat po 8 Din; Cylinder Savonett, 6, 7, 8, viš., tucat po 8 Din; Lentil, tucat po 13 Din; Patent, tucat po 13 Din. Za posamezne šipice ostane cena neizpremenjena. Omenjena tvrdba oddaja šipice le urarjem-obrtnikom in ne tudi privatnim osebam.

Občni zbor čevljarске obrtne zadruge v Brežicah se je vršil dne 25. marca t. l. ob navzočnosti 28 članov in 8 nečlanov iz province. Iz poročila načelstva posnemamo, da izkazuje blagajniško poročilo Din 3622:19 dohodkov in Din 3077:15 izdatkov, torej Din 544:99 prebitka. Ako prištejemo še donos gotovine iz leta 1924. in obresti iz leta 1924./1925. je imela zadruge dne 31. decembra 1925. Din 1907:24 gotovine. Z inventarjem vred je znašalo premoženje Din 2372:24. Proračun za leto 1926. znaša razen zveznih doklad Din 2912:—. Nepokriti znesek Din 1097:— se je razdelil na zborovanju na odsotne člane, in to po Din 50:— na člana. — Volitve načelstva so bile tajne, ostalih združnih funkcionarjev pa javne. Izvoljeni so bili naslednji gg.: za načelnika Jos. Gregl, za podnačelnika pa Jos. Pšeničnik; za odbornike: Anton Les, Fr. Germovšek, Anton Pinterič, Fr. Koprivc in Jos. Petrič; za namestnike: Gregor Veršec, Fr. Šetinc, Jos. Hervol, Jože Kramžer in Fr. Bibič. Računska preglednika sta gg.: Fr. Podgoršek, čevljar, in Karel Ogorevc, usnjnar. Za predsednika mojstrskih in pomočniških preizkušenj tov. g. Jos. Petrič. Za

prisednike pomočniških preizkušenj pa gg.: Jos. Pšeničnik, Jos. Hervol in Martin Molan. — Sestavil se je nato imenik prisednikov za mojstrske preizkušnje, ki obsega 12 članov. — Sklenilo se je tudi, da se zaradi hitrejšega poslovanja naroči pisalni stroj. Nato je razkazal in raztolmačil svoj aparat «Novo» za merjenje noge in risanje kroja g. Adolf Stegmüller, strokovni učitelj iz Graza, ki se je v daljšem govoru izrazil, da je pripravljen prirediti po sistemu «Novo» prikrojevalni tečaj. Zanimanje za ta aparat je bilo veliko. Tudi naročnikov na aparat in albume je bilo precej. Tečaj po «Novo» sistemu se je vršil dne 24., 25. in 26. aprila t. l., za katerega se je prijaviilo tekom 14 dni 46 čevljarjskih mojstrov in pomočnikov. — Zborovanje je trajalo od 10. do 14. ure.

Vsi obrtniki, ki potrebujejo za svoj obrt: motvoz, žimo, afrik, vrvi, platno, juto, vreče itd., se opozarjajo na današnji oglas tvrdke Vido Bratovž.

Obrtno društvo v Radovljici, v katerem je zadnji čas vladalo mrtvilo, je na prizadevanje za organizacijo vnetih obrtnikov zopet oživel. Vršil se je občni zbor, na katerem so bili izvoljeni naslednji tovariši: za predsednika Fr. Pere, pekovski mojster, za podpredsednika Leo Patik, košarstvo, za tajnika I. Pogačar, čevljarjski mojster, in za blagajnika Ignac Pristavc. Vsi ti tovariši so nam garancija, da bo društvo začelo redno delovati in se obrtništvo radovljiškega okraja združi v tej organizaciji v splošno dobrobit obrtništva. — Na seji tega odbora so se obravnavala važna tekoča obrtniška vprašanja ter so se izvolili zaupniki za posamezne vasi. — Pozivljamo vse tovariše zaupnike, da vzamejo to častno mesto za važno funkcijo društvenega dela in da pripomorejo s svojo agilnostjo, da bo prva večja prireditve veličastna manifestacija, na kateri bo zastopano vse obrtništvo radovljiškega okraja, ker le v enotnem združenju leži moč in uspeh. — I. A.

Občni zbor Obrtnega društva v Novem mestu. Dne 11. aprila t. l. se je vršil sedmi redni občni zbor gorenjega društva pod predsedništvom tov. Filipa Ogriča, ki načeljuje društvu od njega ustanovitve. — Iz poročil posameznih funkcionarjev je razvidno, kako je društvo potrebno v splošno-obrtnem zmislu. Društvo zasleduje splošni gospodarski razvoj, vlaga prošnje in proteste na vsa merodajna oblastva v vseh obrtnih zadevah, se trudi vsestransko koristiti obrti in svojim članom; deli potrebnim denarne podpore, daje ob praznikih revnejšim članom moko, sladkor brezplačno itd. Ima svojo posmrtno družbo, iz katere dobijo ostali za umrlim članom lepo podporo. Ustanovilo si je lastni oder v društveni sobi, ki je namenjen za obrtni naraščaj in se ga pridno poslužujejo pomočniki in učenci obrtnonadaljevalne šole. — Iz delovanja odbora se vidi, koliko se dá koristiti obrtnemu stanu, ako člani umejo in upoštevajo nepristransko požrtvovalno delovanje nekaterih obrtnikov za napredek in dobrobit. — Nekaj ima to društvo, kar vsakemu ne gre v glavo: ima namreč pomočnike, mojstre in učence vse pod eno streho. In tukaj deluje odbor na to, da pomočnike in učence navadi na skupno sožitje, kakor v delavnici tako tudi na zunaj, tako da vlada prava sloga med mojstri in naraščajem. Ima na primer pomočniški odsek, ki je po pravilih popolnoma samostojen v okviru obrtnega društva. Ta odsek ima namen, skrbeti za nadaljnjo izobrazbo pomočnikov, da goji stanovsko samozavest, je nekaka šola za poznejše življenje v javnosti, goji sport, petje, glasbo, prireja zabave i. dr. Pri njem so včlanjeni s par izjemami vsi novomeški obrtni pa tudi trgovski pomočniki. Podporni člani pa so v večjem številu mojstri, predvsem mlajši, kakor tudi mlajši trgovci, tako da nosi po pravici naziv društva novomeških fantov. Odkar je bil odsek osnovan (in to je, odkar obstoji Obrtno društvo),

je pod njega načelniki gg. Mirtiča, Blažona, Agnitscha, Setinca, Bazlja neprestano lepo napredoval in ima pokazati lepe uspehe, pa tudi razmeroma znatno premoženje. Predvsem je omeniti, da ima odsek svoj lastni tamburaški zbor, ki se že več let pod vodstvom gg. Vovka, Pintarja in Strajnerja neprestano redno vadi, je dobro izvežban, nastopa ob raznih prilikah ter je na razpolago korporacijam in posameznikom. — Pod novoizvoljenim načelnikom g. Ernestom Pintarjem, ki se odlikuje po izredni agilnosti in vestnosti, je društveno življenje razveseljivo oživelo in upravičuje za bodočnost najboljšo upe. — Na zboru so se slišale razne pritožbe, dobri nasveti ter stvarne debate, v katere so posegli med drugimi tovariši Josip Košir, Ferdo Buh, podpredsednik in tajnik, Matko Malovič, Ignac Mali in Alojzij Mirtič, ki je tudi priporočal naš edini nepristranski stanovski list «Obrtni Vestnik».

Zadružni zbor Zadruga krojačev, krojačie in sorodnih obrtov v Ljubljani. V nedeljo 25. aprila t.l. se je vršil zbor krojaške zadruga v stekleni verandi hotela Union. Zbora se je udeležilo 135 zadružnikov iz Ljubljane in okolice. Zadružni zbor je vodil načelnik g. Ivan Kersnič, ki je uvodoma pozdravil zastopnika Zbornice za trgovino, obrt in industrijo g. dr. Pretnarja in zastopnika obrtnega oblastva komisarja g. Čehuna ter opravil druge formalnosti. Nato je imel zanimiv govor v težnjah in stremljenju krojaške stroke, katerega zaradi aktualnosti priobčujemo v posebnem članku. — Iz poročila načelstva, katero je podal istotako g. Kersnič, posnemamo nastopne važnejše podatke: Zadruga je z vso vnemo pobijala šušmarstvo. Žal, da so ravno glede krojaške stroke, posebno še glede damskega krojaštva, predpisi obrtnega reda precej popustljivi, ker dovoljujejo obratovanje v okviru postranskega opravila brez obrtnega lista in se tudi šušmarkam, ki šivajo po hišah, ne more do živega. Šušmarstvo pospešujejo razni učni tečajji, ki v dobi dveh, treh mesecev, včasih pa v še krajšem času, nauče udeležnike ravno toliko, da jih za silo usposobijo za šušmarstvo. Zadruga je že ponovno zahtevala, naj bi se v učne tečaje, pa tudi v krojne šole, ne sprejemale osebe, ki se niso v redu izučile svoje stroke, a žal s svojimi zahtevami ni uspela. Pač pa je dosegla nadzorstvo nad prikrojevalnimi tečajji. Zadruga se trudi, da bi se damsko krojaštvo proglasilo za polnovreden rokodelski obrt. Izposlovala je, da je Zbornica za trgovino, obrt in industrijo uvrstila v svojem predlogu za izenačenje obrtne zakonodaje damsko krojaštvo med polnovredne rokodelske obrte. Zadruga je dalje predlagala, da se v izdatnejši meri carinsko zaščiti krznarski obrt glede polizdelkov in finalnih izdelkov, sočasno pa zniža uvozna carina za sirovine, katere uvažajo krznarji v predelovalne namene. Zadruga se je trudila, da se z clajšanjem licitacijskih pogojev omogoči udeležba malega obrta pri državnih dobavah, izjavila se je o osnutku protidraginjskega zakona, o podaljšanju delovne dobe pri damskem krojaštvu itd. — Poročilo nadalje omenja vaje-niško razstavo, katero je zadruga po možnosti pospeševala, dalje mezdno gibanje pomožnega osebja in številne razprave zadružnega odbora na sejah, ki so se vršile tekom leta 1925. — Zadruga je štela koncem leta 1925. 188 krojačev, 140 krojačie, 32 modistinj, 11 izdelovalk perila, 8 krznarjev in 3 izdelovalke steznikov, skupaj 382 zadružnikov, ki so zaposlovali 369 pomočnikov in 476 vajencev. — Pomagalskih preizkušenj v letu 1925. se je udeležilo 35 krojačev, 65 krojačie, 12 modistinj in 8 izdelovalk perila. — V okviru zadruga obstoji poseben posmrtni fond, v katerega prispevajo zadružniki za vsak primer smrti pa 10 Din. — Poročilo načelstva je vzel

zbor z odobravanjem na znanje. — Iz računskega zaključka posnemamo, da je imela zadruga v letu 1925. 27.064 Din prejemkov in 32.062 Din 94 p izdatkov. Presežek se je kril iz zadružnega premoženja, ki je znašalo koncem leta 1925. še 25.495 Din 19 p. — Pri sledečih volitvah načelnika in podnačelnika sta bila z vzklikom zopet izvoljena g. Ivan Kersnič za načelnika in g. Jernej Ložar za podnačelnika. Istotako z vzklikom so bili izvoljeni v odbor: zadružnice gg. Palmejeva, Šegova, Goli-Smerdeljeva, Šarčeva, Rodičeva, Sitar-Bogatajeva, Mandljeva, Pekoljeva, Dularjeva in Hitzlova ter zadružniki gg. Može, Kassig, Igljč, Mahkota, And. Lombar, Poglajen, Goltez, Slapar, Šimnovec in Pučnik. — Po volitvah se je oglašil k besedi g. dr. Pretnar, ki je v daljših izvajanjih orisal težak položaj obrtništva, specialno oblačilne stroke, omenjal prizadevanja zbornice v prilog oblačilnim strokam ter opozoril na škodo, katera nastaja obrtništvu s prekomernim številom zaposlenih vajencev. Zborovalci so njegovim izvajanjem pozorno sledili in jih ob koncu z dolgotrajnim ploskanjem odobrvali. Načelnik g. Kersnič se je zahvalil govorniku za njegove bodrilne besede in ga prosil, da sprejme na znanje zahvalo zadružnega zbora zbornici, ki je vedno in vsekdar z vnemo pospeševala zadružne interese. — Po tem presledku se je obravnaval zadružni proračun za leto 1926., ki predvideva 25.000 Din stroškov. Za kritje proračunskega primanjkljaja po 10.000 Din se bodo po sklepu zbora pobirale zadružne doklade v dosedanj izmeri (20 Din za zadružnike brez pomočnikov, 30 Din za one, ki zaposlujejo največ dva pomočnika, in po 40 Din za one, ki zaposlujejo več nego dva pomočnika). — Sledilo je zatem sklepanje o izpremembi zadružnih pravil. Pravila se izpremene v toliko, da se število članic damskega odseka poviša od osem na deset. — Razprava o raznoterostih je bila jako zanimiva. Zadružni zbor je sklenil, da zadružniki ne oddajajo mnenja o kvaliteti dela drugih mojstrov, ampak naj stranke, ki prihajajo k njim s takimi željami, nakažejo na zadružnega načelnika. Dalje se je sklenilo, da naloži zadruga črno knjigo dolžnikov, v katero naj zadružniki v svojem interesu dajo vpisati vse odjemalce, ki ne plačajo svojih obveznosti ob določenem času. Sklenilo se je dalje, naj zadruga z javnim oglasom apelira na odjemalce svojih zadružnih pripadnikov, naj bodo točnejši s svojimi plačili, ker netočno plačevanje naročenega dela jako otežuje položaj malega obrtnika, ki ne razpolaga s takimi kapitali, da bi mogel mesece in mesece čakati na svoje plačilo. — Zadruga pod vodstvom zadružnega načelnika g. Kersniča vzorno posluje in se veliko trudi za interese svojih zadružnikov. Zadružniki na zboru niso štedili s priznanjem zadružnega poslovanja in četrtič izvolili g. Kersniča za načelnika, ki vodi zadrugo v tej lastnosti že deseto leto. Ob krepki podpori zadružnega odbora se zadruga pod njegovim vodstvom prav lepo razvija.

VI. Ljubljanski velesejem. Zagotovili smo si primeren razstavní prostor o priliki letošnjega velesejma od 26. junija do 5. julija, da omogočimo najrevnejšim obrtnikom, ki bi sicer ne mogli razstaviti svojih proizvodov, udeležbo na velesejmu. Razstavo predmetov vseh teh obrtnikov bo organiziral Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani, ki bo tudi deloma kril stroške za dekoracijo, razstavo in drugo. Pomoči najbolj potrebni interesenti naj prijavijo svojo udeležbo Uradu za pospeševanje obrti v Ljubljani, Krekov trg št. 10, ki bo določil, katerim obrtnikom se prostor dodeli. — Prijave naj se pošljejo najkasneje do konca aprila t.l.

Praktična navodila glede izvajanja zakona o zavarovanju delavcev. Od ustanovitve Osrednjega urada za za-

varovanje delavcev in ukinitve prejšnjih bolniških blagajin pa do danes niso imeli ne delojemalci ne delodajalci nobenih pravic, iz katerih bi mogli dobiti vsa potrebna pojasnila glede dolžnosti in pravic, ki jih imajo napram Uradu za zavarovanje delavcev. Zakon o zavarovanju delavcev je po svojem sestavu za lajke nerazumljiv in je tudi sicer nepregleden, ker ne vsebuje praktičnih primerov in nasvetov. Vsemu temu odpomore od Strokovne komisije za Slovenijo založena brošurica «Praktična navodila ter važni predpisi za delojemalce in delodajalce glede izvajanja zakona o zavarovanju delavcev s prilogami uradnih tiskovin», ki jo je spisal Josip Bole, uradnik O. U. Z. D. v Ljubljani. Kakor že naslov brošure pove, je v isti praktično razloženo vse, kar mora vedeti član okrožnega urada (zavarovanec) in njegov delodajalec. Med drugim je v brošuri tabelarično navedeno, koliko znašajo posamezne podpore po zakonu o zavarovanju delavcev in kako mora član postopati ob obolenju ali nezgodi in porodu, da pride najhitreje do svojih pravic. V knjižici se nahaja tudi tabelaričen pregled prispevkov, na podlagi katerega lahko vsak delojemalec ugotovi, koliko mu sme delodajalec odtegniti na prispevkih za bolniško zavarovanje, Borzo dela in Delavsko zbornico, ter koliko mora delodajalec sam plačati. Ker je knjižica zelo praktična in neobhodno potrebna za vsakega delavca in delodajalca, jo vsem prav toplo priporočamo. Naroča se: Strokovna komisija za Slovenijo v Ljubljani, Selenburgova ulica št. 6/II, in stane 10 Din.

Ogrska valutna reforma. 12.500 dosedanjih kron je 1 pengö. Vse novce izdaja ogrska Narodna banka. Dosedanji zlati, srebrni in niklasti novci ostanejo v veljavi še do 31. decembra 1926.; od 1. januarja 1927. dalje se mora računati vse po enoti pengö. Kjer se izrecno omenjajo zlate krone, se izvrši preračunjenje tako, da odgovarja 1 zlata krona 115854 pengö. Zlati goldinar je enak

275805 pengö. Tako je vložen spet en kamen v stavbo nadaljnega gospodarskega razvoja srednje Evrope.

Za konzorcij «Obrtnega Vestnika» Engelbert Franchetti.

Urednik Engelbert Franchetti.

Za Delniško tiskarno, d. d. v Ljubljani, H. Brandt.

MALI OGLASI

vsaka beseda 50 par. — Najmanjši znesek 5 Din. — Oglase je plačati v naprej lahko tudi v znakah. — Za odgovor je priložiti znakmo.

Naročajte in razširjajte
edino strokovno glasilo
«Obrtni Vestnik»!

Uprava v Ljubljani, Dunajska
cesta 20. 18/26

Popravilja

vsakovrstne ure, izdeluje nadomestne dele urar Franc Korošec v Ljubljani, Barvarska steza; dohod s Poljanske ceste ob hiši št. 7 in za Reichom. Podpirajte tovariša!
4-4 15/26

Anton Tonej

restavrater 14/26

pri «Lovačkem rogu»

v Zagrebu, Ilica, priporoča svojim rojakom svojo izbornu kuhinjo in izbrana vina.

Narodni dom, Maribor

Štajerska klet, abonenti, kegljišče, haložan, znižane cene. —
17-2 O set 26/26

Avgust Jeglič

Radeče pri Zidanem mostu

priporoča svojo trgovino z usnjem in čevljarškimi potrebščinami. 1/26

Kovaška dela

vseh vrst izvršuje redno, solidno in po primerni ceni kovaški mojster V. Urbančič v Ljubljani, Žabjak. — Preskrbi tudi kolarska dela.

Lisice, kune, vidre, zajce itd.

kupuje po najvišjih dnevnih cenah P. Semko, Ljubljana, Turjaški trg št. 1. 13/26

Prodaj

ključavničarsko orodje in stroje. — V najem dam delavnico in stanovanje v prometnem brezkonkurenčnem kraju. Potrebni kapital 15.000 Din. — Ponudbe na upravo lista pod «Radi bolezn!». 17/26

Engelbert Franchetti brivec

Ljubljana, Dunajska c. 20
priporoča svojim znancem in prijateljem iz mesta in dežele svojo brivnico.

Za točno in dobro postrežbo je skrbnjeno. 17/26

Vsakovrstno zlato

kupuje po najvišjih cenah črne, juvelir v Ljubljani, Wolfova ulica št. 3. 16/26

10-5

Priznana solidne cene!

Priznana solidne cene!

Vedno zadnje novosti
damskih klobukov

priporoča modni salon

IDA ŠKOF-WANEK naslednici

LJUBLJANA, Pod Trančo št. 2.

Žalni klobuki vedno v zalogi. — Preoblikovanje in popravila se točno in ceno izvršujejo. 4-2

Skrbno
izdelovanje

L. MIKUŠ

Največji
izbor

Preobleke

tvornica dežnikov

Popravila

Najnižje
cene!

LJUBLJANA

27-9

Najnižje
cene!

Mestni trg št. 25.

POZOR!

Popravljam vsakovrstne
— URE —

precizno, po nizki ceni in hitro, z enoletnim jamstvom. — Priporočam se tudi za birmo botrkom in botrcam. — Postregel bom z najnižjimi cenami.

LJUBLJANA D. MARINKO LJUBLJANA

izprašani urar

Florijanska ulica št. 31. 12-1

VELETRGOVINA Z ŽELEZNINO

ZALTA & ŽILIČ, Ljubljana

Dunajska cesta št. 11. 10-9

se priporoča za nakup vsakovrstnih potrebščin za stavbe, kakor orodja za obrtnike in poljedelce in drugo, v železninsko stroko spadajoči material. — V slučaju potrebe ne prezrite najine trdke, ker je to v Vašem lastnem interesu.

NAJVEČJA IZBERA!

NAJNIŽJE CENE!

Tapetniki, sedlarji, jermenarji in druge sorodne stroke se opozarjajo na najcenejši nakup, motvoza, žime, afrika, vrvi, platna, jute, vreč itd.

VIDO BRATOVŽ, LJUBLJANA

Gospovetska cesta št. 2 (nasproti gostilne Figovec).

12-3 Komisijska zaloga KONOPJUTA, d. d., Zagreb.

AVGUST AGNOLA

Zaloga stekla, porcelana, kamnine,
zrcal in šip. Kompletne opreme za gostilne, restavracije,
hotele, kavarne in bare.

Luksuzni predmeti. - Stavbno in umetno steklarstvo.

Telefon 478

LJUBLJANA

Telefon 478

Dunajska cesta 10 12-5

NAJTRPEŽNEJŠO STREŠNO OPEKO

NUDIJO

ZDRUŽENE OPEKARNE, D. D.

LJUBLJANA, MIKLOŠIČEVA CESTA ŠTEV. 13.

TELEFON 733. 20-9

ORIENT

d. z o. z.

tovarna olj. barv, firnežev in lakov

Slomškova ulica št. 19

LJUBLJANA

Vodmat pri Ljubljani

Prodajalna na drobno: Miklošičeva cesta 4

nasproti frančiškanske cerkve. 24-9

Kreditno društvo

Mestne hranilnice ljubljanske

dovoljuje posojila

na menice in kredite

24-9

v tekočem računu

vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

J. GOREC

LJUBLJANA

Palača Ljubljanske kreditne banke

Kolesa

Šivalni stroji

Vsi deli in popravila

Radio-aparati in deli

Žarnice

Športni predmeti

24-7

najbolje — najceneje!

Kreditni zavod

za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica št. 50

(v lastnem poslopu). 24-9

Brzjavni naslov: Kredit Ljubljana.

Telefon št. 40, 457, 548, 805 in 806.

Obrestovanje vlog, nakup in
prodaja vsakovrstnih vrednostnih
papierjev, deviz in valut, borzna
naročila, predujmi in krediti vsake
vrste, eskompt in inkaso menic
in kuponov, nakazila v tu- in
inozemstvo, safe-deposits itd. itd.

Obrtna banka

v Ljubljani

Centrala:

Kongresni trg št. 4

Podružnica: Ljutomer 12-5

Telefon št. 508

Telefon št. 508

Račun pri poštno-ček. zavodu v Ljubljani
št. 12.051

Daje kredite v obrtne svrhe, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. Vloge na knjižice in na tekoči račun se obrestujejo kar najugodnejše, vezane vloge po dogovoru primerno višje.